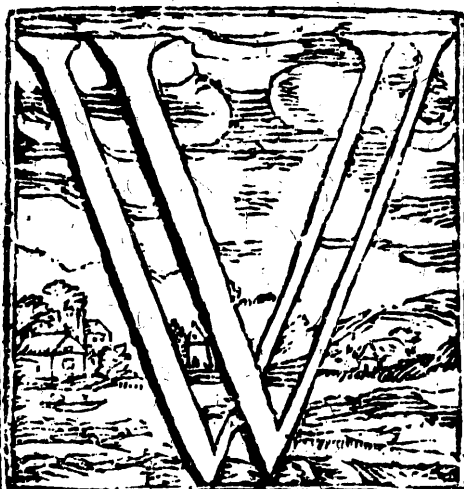

MERKVRYSZ POLSKI ORDYNARYNY.

Od dnia 10. do 17. Junii, 1661.

Z Madrydu 23. Aprilis, 1661.

Wgladamy z pilnością posilkow ktore ida ze Wloch y z Niderlandu/ dla ktorych sa juz naznaczone Kwartery od poczynkow / blisko Portu gdzie wysiadać maia / ale nie beda mogly te Woyska bydz in opere az w Jesieni.

Wciekaja Solnierze wielkimi Kupami z Woyska Portugalskiego do nas / a my dawszy im Pasporty y cokolwiek pieniedzy / wyprawniemy ich daley. Vskarzaja sie / ze zle bardzo tam sie mieli / tak na zapłacie / iako na traktamencie wse latim.

Z Genuey 14. Maii. 1661.

Wscity sie wzora z Ginatu ku Hispaniey / na sześci Galeonach y dziewięci Okretach wielkich y małych / 4500. ludzi / ktorzy z Kiestwa Medyolánskiego na Woynie ida Portugalska.

Przyiechaj do Saony Kárdynał de Aragona, iadacy z Hispaniey do Rzymu.

Z Stokolmu 15. Maii. 1661.

Regentia Koronna z Senatem / pilno trutyniá donationes omnium feudorum in Ducatu Pomeraniæ, & Archiepiscopatu Bremensi, od Krolow przeszlych wczynione / y do tad nie mato ich rewokowali y kassowali. Z tych zaś ktore subsistere maia / decreuerunt zeby quartam prouentuum partem, quotannis do Skarbu ptacono.

Krolowa Chrystina/ gotuje sie w drodze z Nordkopingu do Lubeku, a z tamtad do Holandey. w Kopenhagen juz nie bedzie.

Z Neapolu 17. Maii. 1661.

Uspicio tumultuum, tak tu iako y w Sycylii codzien gora bierze; zaczym Kazal Vice Rex powtore publikowac/ zeby ludzie vagi y proznuacy zaciagali sie na Woynie; ale ze nie widec nikogo/ coby chcial nomen tey sluzbie dawac/ wyszedl Mandat do Kapitana nad warta/ aby Kazal kazdego takiego porwac/ iakoż inż polapano ich ze 300.

Tenże Vice Rex, dosyc czyniac assignacyey Krola Pana swego/ okrom Summy przedtym Cesarzowi przewidowanej/ kontraktowal teraz swiezo nowe prowenty z Partytantami; od ktorych wezmie nie małe Summy w gotowiznie/ a te/ od kazane beda przez Vexel takze/ Skarbowi Cesarstwiemu.

Z Medyolanu 18. Maii. 1661.

Posty juz zewszad Woyska nase ku Portowi del Finale, gdzie wsiadac maia do Okretow/ w drodze ku Hispaniey.

Kiaze Mantuańskie, poslal tu swego Sekretarza do nasego Gubernatora/ pokazuiac pewnemi dowodami/ ze wieść o iego zamyslach okolo vbiezenia Frino, iest ptonna y cale zmyslona/ publikowano snadz ta intencya/ aby traktaty pokojne/ miedzy dwiema domami Mantuańskim y Sabaudskim w Paryżu zacze/ z tey okazyey rozerwac sie mogly.

Kiaze Sabaudekie zachorzał ciestko bardzo/ y poczeli byli watpic o nim/ ale poprawilo mu sie znacnie.

Præparatoria wielkie czyni Kiaze del Sesto na wesele Kiazećcia Colonnego. ktorego Kiazna Zona z Lugdunu tu iedzie na Geneue, y przez Waltelline: spodziewaia sie iey tu znacnie zadusgo/ poniewaz w Piatek rano wyslo nie małe Karocy/ y Lesetyk przeciwko niey.

Z Paryza 20. Maii, 1661.

Impendit Krol bez przestanku/ wsytkie poranki na audyencyach/

cyach/ y Konsyliach/ eorumq; executiones: Dwoie Dekreta/ pod imieniem Consilij Status publikowane są nie dawno: Pierwszy/ strony umnieyszenia Kontrybucyey na te milliony / na rok przyszły: Drugi/ strony erekucyey Constitutionis Synodalis Cleri Gallicani, Die 1. Februarij proxime præteriti, contra doctrinam Iansenij, sancitæ, sub poenis legum contra hæreses; zakazuje oraz/ żeby żadney schadzki/ zgromadzenia/ ani konferencyey nie wazył sie żaden odprawić in materia Iansenismi.

Posel Hispański Comes de Fuensaldania. puści sie w drogę do Niderlandu/ na Gubernio tamtego Państwa/ skoro Markiese de la Fuente iego successor przyjedzie/ ktory jest teraz Ordynarynym Postem w Dworze Cesarstiego.

Z Londynu 20. Maii. 1661.

W Srode przeszła 18. huius, nowy sie Parlament zaczął/ gdzie Stany wszystkie Koronne z wielką Magnificencyą, każdy w swoiey izbie zgromadzily sie/ okrom Biskupow; ktoryzy ante reuocationem actus abolitionis, contra illos za czasu Cromuela emanati nie mogą mieć miejsca w izbie Senatorskiej. zaczął Krol sam propozycyą; ktora była obfernem słowem dokonczona od Kanclerza/ oznamuiac Parlamentowi/ że totaliter sie namyslił do ożenienia z Krolewną Portugalską przystąpić/ nie tak dalece dla swego/ iako raczej dla swoiey Korony interessu. Wywiodł to seroko/ pokazuiac że tym Matzenstwem/ nie tylko Orientalis India, ale y Occidentalis, to jest Brasilia cała/ y tak wiele Miast y Fortec/ in ipso fretu Gaditano, przytażają sie do Korony Angielskiej/ przez co/ iako commerciorum commoditas & occasio, stanie sie większą y przestrzeńską/ tak bogactwa & omnium rerum affluentia do ich Krainy przeniesć sie mogą. Przydat y to/ że od Krola Hispańskiego Religionis Anglicanæ różne mu subiecta proponowane były; ale wszystko z tą kondycyą/ żeby Jamaykę y Dunkerkę temuż Krolowi wrocit/ &c. Co Parlament vnanimi voce solennissime approbowat.

W ten wieczor Posel Portugalski wielkie Tryumfy odprawował przed swoim Pałacem/ a Postowie Hiszpánscy/ nazajutrz z Londynu poiechali.

Wyshedł w tych dniach Unwersat surowy/ áby wszyscy marynarze Angielscy/ ktorzy Cudzoziemskim Panom słuza/ wrocili sie do Oycyzny/ a zeby napotym żaden z nich nie wazył sie słuzy przyjac v postronnych Panow.

Z Rzymu 21. Maii, 1661.

W Niedziele przestá/ Ociec s. poświęcał Kościół nowy w Castel Gandolfo, y sam pierwsza Msa w nim miał. Było przy tey funkcye 14. Kardynałow/ y wiele innych Tytułatow/ y Kawalerow/ między ktorymi był też Posel Xiążęcia Sabaudskiego/ ktorzy za ta okazyá/ vskarżał sie przed iego Swiastobliwoscia/ na ludzie Xiążęcia Mantuanskiego, vdając/ iakoby mieli zamyslawac o Mieście Trino, y pacem Włoskiej ziemi znowu turbare.

Przyiechał nowy Posel Wenecki ordynaryiny na residencya/ a trzey Postowie od Katholickich Szwaýcarow/ y Czwarty od Gryzonow cum obedientia.

Odprawuie sie tu teraz Congregatio Generalis Patrum Societatis IESV, na ktorey zamyslawal Ociec Generat ich/ złożyć z siebie Urząd/ żyjąc sobie w prywatnym Stanie/ non interrupta quiete & animi tranquillitate Panu Bogu służyć. Jest ten Prálat natione Belga, pietate, & doctrina insignis, ale że non possidet ięzyka Włoskiego/ przychodzi mu tractare wielka część spraw swego Zakonu/ per interpretem, non sine aliqua molestia propria, & negotiorum remora. Patres iednak Vocales z Polski/ y z Niemiec/ ktorzy pietatem & rectitudinem iego summe venerantur, vprosili go/ zeby przestál na medium, ad tollendas negotiorum difficultates, & molestiam interpretis: A medium takie bedzie: Dadza mu Koadiutora z Włoskiej nacyey/ cum futura successione na Generalstwo/ a póki teraznieyszy Generat bedzie żyw/ bedzie miał tytuł Vicarij Generalis. Do tey Koadiutoryey/ jest in prædicamento Pater

Pater Oliva, subiectum celebre, & insigne eiusdem Societatis.

Z Bruxellu 21. Maii. 1661.

A Angielski Kommandant w Dunkierku/ wydał mandaty swoje/ nie tylko do Miasteczek poblizszych/ ale y do Miasta Lillo, (alias Ryssel) aby zgodzali się z nim o Kontrybucya. Regentia tuteżna tego się dowiedziawszy/ zakazała wszedzie/ nie tylko żeby Kontrybucyey żadney nie dawali/ ale żeby do Dunkierku nic nie wozono na przeday. Wyprawiła oraz Uniwersaty / do zatog okolicznych/ aby in casu gdyby Angielskie praesidium chciało ad executionem militarem przystąpić/ żeby oni też do kupy się mieli/ y poddanych od gwałtu bronili.

Z Kolną 22. Maii. 1661.

M Jedzy Kursirstami/ Brandeburskim y Sydelberstkim/ factus w tych dniach conclusum zostało w Mieście Cleues.

Præparatoria Korony Szwedzkiej około Bremy są przyszyta/ że tenże Brandeburski Kursirst / z pilnością po rzeczach patrzy/ a dwiema chorągwiemi pieşymi/ zmoćnit praesidium w Mieście Ham w Westphalicy.

Z Hagi 24. Maii. 1661.

Ctery z naszych Prouincie, to jest/ Holandia, Vtrecht, Frisia, y Groninga pozwalają na zawarcie pokoju z Portugalia; trzy zaś/ to jest Geldria, Zelandia, y Oueryzel, z przeciągają się iesze. Vigore iednak pluralitatis, instituta jest conferentia z Portugalskim Postem/ ktora deputaci nasi z applicatia wielka przed się wzięli. Życzą sobie znać/ żeby ten pokoy bez cudzey mediacye stanąć mógł.

Postowie Brandeburscy / miewają także częste conferencye z Kommissarzami naszymi / leć nie mogą się hucusq; zgodzić. Roznica między nimi pochodzi od summy pewney / ktora pożyczana była iesze in Anno, 1616. Przodkowi terażniejszyego Kursirsta; od ktorey to summy Stany affirmant. że interesy płacili/ y in calculo ich reperunt. Kursirstowscy powiadaia/ że inter supremum & supremum interessa nie miały

by currere : druga/ że compensatio illis deberur od stanow. za
 szkodę/ ktore Kurfirst poniosł in Anno. 1629. Kiedy woyska
 Holenderskie pod Grassen Wilhelmem de Nassau quártery na
 zimę miały w iego Pánstwie; ktora to compensatio, wynosi
 blisko tego/ co oni prætendunt. Replikua na to Kommissa-
 rze nasi/ że interessa inter supremum & supremum snadź non
 currunt, kiedy nie bywają realiter zapłacone komu trzeciemu :
 secus de iure & æquitate currere musza. Quo ad compen-
 tationem, że ta raz jest wczyniona Oycu Kurfirstowemu in
 Anno, 1632. tak iey non tenentur dwa razy deducere ad cal-
 culum; zwlaszcza że na ten czas integritas & robur debiti, An-
 1616. contracti, warowana zostata in omnibus suis punctis &
 circumstantiis. Tandem Brandeburscy prouocant ad arbitri-
 um Amici communis. Respondent Holendrowie/ że nie mo-
 ga compromittere o dług iasny/ ktory fundnie sie in simplicem
 & puram obligationem. A na tym teraz controuersia staneta.

Wyšlo na morzu pod naszym Vice Admiralem de Ruyter
 40. okrętow porządnie armowanych/ ale nie bárdzo oddalac
 sie máia od naszych brzegow/ póki Flota ktorey sie z Indyey
 spodziewamy nie przyptynie/ y póki też Flota Angielska nie pu-
 ści sie w dalša droge.

Z Frankfortu 26. Maii, 1661.

Comes de Firszttemberg iuz z Cliuiey wyiechał. Jego nego-
 ctia była około roznić/ ktore zachodzą inter domum Bran-
 deburgicam & Neoburgicam, strony podziału ducatum Iulix,
 Cliuix, & Montium, a te chciałyby łopire Kurfirst Kolenski.

Z Wenecyey 28. Maii. 1661.

Listy z Kandyey de data 20. Aprilis oznajmuia/ że przyptya
 Lnelo do Kandyey 10. Galer Turckich znowym Generalem
 Basha/ ktory kazal zaraz syis wciac dawnemu Basy/ y z Offi-
 cyerom nayprzednieyszym tamtego Miasta/ zadaiac im/ że z ich
 przyczyny chłopstwo powstało przeciwko Turkom / a że przez
 dlugi czas nic nie wozili do Miasta iako przedtym czynili, za-
 czym

czym Turckie Woysto bardzo znedznione zostawało/dla chorob ktore w nim panuia/ y dla głodu co cierpieli y cierpia.

Wgłaska teraz nowy Bassa/ ze spodziewa sie wielkich succursow/ y prowiantow w Krotce/ y podobienstwo iest ze nie zmysla; bo z Alexandriey slychac/ ze poniewalali Turcy 18 Okretow Chrześciańskich Kupieckich / do natadowania prowiantow y municyi/ y przytym puktora tyśiąca ludzi przewieść/ ktorych snadź mysla do Candiey obrocić.

Reassumowane iest tu prawo/ zakazuiace zbytkow wśelactkich/ tak okolo bankietow/ iako okolo roznych stroiow.

Z Wiednia 6. Junij. 1661.

Palatinus Regni Hungariæ, z Komeselem de Rottal poiechali z tad ad Moraviæ fines pod Szakole/ aby totum militem exciperent, ktory ze Słaska y z Czech ciagnie do Węgier. Generał Montekukuli takze iechal z tad do Ternawy / gdzie pro io huius, ma bydz lustratio totius exercitus.

Postowie Siedmigrodzcy instant o odprawę; a iako oni pro sua parte fortalitia asignando, dali sufficientem cautionem swoich statecznych myśli / tak prosa / aby iak nayprzedzey mogli bydz aliquatenus de protectione ubezpieczeni.

Dziś tedy albo iutro/ puści sie Ablegat nasz w droge przez pokte do Konstantynopola. Drugi zaś w Krotce poiedzie z Aga/ ktory tu iest ieszcze do Ali Basęgo ku Temeswarowi/ albo gdzie na ten czas z Woystiem bedzie. Obadwa mieć beda in commissis y to representare, ze Cesarz nie myśli pakt tamac/ ktore ma z Porta; ale casu, quod Transilvania per Turcas in suo pristino statu permanere non possit; iz recurrant status do protectiey Cesarstkiey/ tedy wedle pakt z Porta zas wartych/ assistentiam suam illis denegare non poterit. Co sie zaś Waradyna tyče/ iesli nie zechca go wrocić/ przynamniemy munitiones iego cale demoliantur,

Z Preszowá 9. Junij. 1661.

Podawa Porta Otomanska te Kondycie Bemieniemu / to iest/ zeby oddal Haracz zatrzymany za 3 lata/ po 5 kroć sto

tysię

tysięcy talerow na rok/ czwarte 5 kroć sto tys: za rok ninieyszy:
 Druga/ zeby oddał Syna swęg do Porty / w zakładzie fidelitatis suae. Jezli to praestabit, obiecuie przyznać go za Kiazecia Siedmigród sieg/ confirmare y manutenerere iegna Państwie.

Z Warszawy 17. Iunij. 1661.

W Piatek die 10. huius audyencya mieli Jch. M. P. Postowie/ Woyska W. X. Lit: od ktoreg J. M. P. Woiewodzie Kowogrodzki miał przemowe: od Woyska zaś Smudzkiego Kiestwa/ Dywisiey J. M. P. Paca Obozneg W. X. Lit: J. M. P. Marszałek Orszanski; obadway concinna & eleganti Oratione: Po ktorych czytano petita Woyskowe wedle instruceyey, a na to wszystko J. M. P. Kanclerz W. X. Lit: imieniem Krola J. M. Ci dawał respons.

W niedziela die 12. J. M. P. P. Hetmani Koronni: a nazaiutz J. M. P. Hetman Wielkiego Kiestwa Lit: do Zamku tryumfalnemi Kawalkatami przyiechawszy/ K. J. M. in facie totius Reipublicae, victoriarum suarum z nieprzyiaciot tey Korony/ & omnium transactionum subsecutarum obszerna vczynili relatio; y ampla inimicorum spolia oddawali; o czym w ExtraOrdinarynym szezey bedzie.

We wtorek/ nowi Postowie od Woyska Koronnego nowa wniesli instancya/ o petytach swoich. Odpowiedziano im/ ze na to K. J. M. Seym zlozyl/ zeby Woysko ante omnia w swoich petytach vkontentowane bylo.

Wczora wdzien Bozeg Ciala/ K. J. M. Deo Victoriarum, Datori victorias acceptas referendo, solemnitate maximi Divini mistery, processionaliter na nowym Mieście celebravit. Wyšla Processya z wyzaynie od Kos: Sarnego stareg Miasta/ do Sarneg Kosciola Miasta Noweg/ a przed nią chorągwie wsyttkie nieprzyiacielskie/ fastuosis & superbis emblematis referta niesiono; ktore potym w Kosciele/ humi prostrata, sub visibili Maestate absconditi Dei tantum, aliquid humilitatis didicisse, minime possunt dedignari.

W W A R S Z A W I E. Przesz I A N A A L E X A N D R A,
 G O R C Z Y N A. Dnia 17. Iunij A. 1661. Cum priuil: S. R. M.